

ششمین کنفرانس بین‌المللی

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

مطالعه‌ی شیوه‌های میانجیگری مادران بر مصرف محتوای آنلاین کودکان

مریم خالقی پور*؛ علیرضا دهقان نیری^۲

چکیده

گسترده‌گی و سهولت استفاده از رسانه‌ها به ویژه اینترنت، موجب ایجاد نگرانی برای والدین شده است، زیرا کودکان در هر زمان و مکانی در معرض پیام‌های رسانه‌ای هستند و می‌توانند به وسیله‌ی دستگاه‌های شخصی خود از فضای آنلاین برای دانلود بازی و انیمیشن بهره‌گیرند. همین مسئله باعث شده است تا والدین به ویژه مادران نظارت خود را هنگامی که کودکان از فضای آنلاین استفاده می‌کنند، افزایش دهند. این پژوهش قصد دارد تا به مطالعه‌ی شیوه‌های نظارت و میانجیگری مادران بر استفاده‌ی فرزندان شان از فضای آنلاین بپردازد. به همین منظور با ۲۰ مادر که کودک بین ۶ تا ۱۲ سال داشتند مصاحبه نیمه ساختار یافته انجام شده است. مصاحبه‌ها پیاده‌سازی و تحلیل شدند. تحلیل داده‌های به دست آمده در پژوهش حاضر نشان می‌دهد که غالب مادران از بسیاری از روش‌های میانجیگری اطلاعی ندارند و میانجیگری محدود کننده رایج‌ترین شیوه‌ای است که مادران برای نظارت بر استفاده‌ی فرزندان شان از رسانه از آن استفاده می‌کنند. پیامدهای استفاده از این شیوه مورد بحث قرار گرفته است.

کلمات کلیدی: کودکان، میانجیگری، مادران، فضای آنلاین، بازی، انیمیشن

۱- مقدمه و طرح مسئله

کودکان و نوجوانان در معرض اثرات گوناگونی از منابع مختلف رسانه‌ای هستند که اغلب باعث ایجاد استرس و نگرانی در والدین می‌شود (پدیلا والکر و کوین، ۲۰۱۱). تجربیات آنلاین کودکان، به ویژه ریسک‌هایی که آن‌ها ممکن است با آن مواجه شوند، به طور فزاینده‌ای یکی از نگرانی‌های مهم پژوهش‌های پیشین و سیاست‌گذاری‌ها بوده است (لیوینگ استون و هادن، ۲۰۰۸).

رسانه‌ها کودکان و جوانان را در خانه‌های مدرن احاطه کرده‌اند. در بعضی مواقع، به نظر می‌رسد والدین درگیر یک نبرد دائمی با فرزندان خود هستند، زیرا آنها سعی می‌کنند مزایای آموزشی و اجتماعی استفاده از رسانه‌ها و تأثیرات منفی که برخی از محتوا یا تماس‌های واسطه‌ای بر نگرش، رفتار یا امنیت کودکان دارند را متعادل کنند (لیوینگ استون و هلسپر، ۲۰۰۸). از آنجا که تنظیم رسانه‌ها و ارتباطات برای دولت‌ها به طور فزاینده‌ای دشوار می‌شود، این فعالیت‌های خصوصی والدین در چارچوب سیاست‌های عمومی، ارزش بیشتری پیدا می‌کنند (کونکل و ویلکس، ۲۰۰۱).

حمایت از کودکان در اینترنت به صورت عمومی به دو شکل اجرا می‌شود: مداخله‌ی تنظیم‌کننده و میانجیگری. از آنجا که هدف پژوهش حاضر مطالعه‌ی شیوه‌های میانجیگری والدین بر استفاده‌ی فرزندان شان از رسانه به ویژه اینترنت است، ما تنها بر میانجیگری والدین تمرکز کرده‌ایم.

مفهوم «میانجیگری» به طور گسترده‌ای به مدیریت والدین در رابطه بین کودکان و رسانه‌ها اشاره دارد. میانجیگری نقش والدین را فراتر از محدودیت‌گذاری‌های ساده‌گسترش می‌دهد و استراتژی‌های گفتگو و تفسیر را نیز در بر می‌گیرد (والکنبرگ و همکاران، ۱۹۹۹). نظریه میانجیگری والدین فرض می‌کند که والدین از انواع استراتژی‌های مستقیم و غیر مستقیم برای راهنمایی استفاده و دسترسی کودکان به فضای آنلاین بهره‌می‌گیرند (کلارک، ۲۰۱۱). عمل واسطه‌گری والدین، میزان پیام‌هایی که کودکان در فضای آنلاین دریافت، پردازش و اجرا می‌کنند را در بر می‌گیرد. از میان استراتژی‌های گوناگون میانجیگری والدین که در پژوهش‌های مختلف ذکر شده است، دو شکل اصلی از میانجیگری والدین بیشترین توجه را به خود جلب کرده‌اند: میانجیگری فعال و میانجیگری محدود کننده (چنگ و چنگ، ۲۰۱۶). استراتژی‌های میانجیگری والدین نشان‌دهنده روش‌هایی است که در آن خانواده ارزش‌های خود را در برابر سیستم

^۱ کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، Email: khaleghipoor@ut.ac.ir

^۲ دانشیار علوم ارتباطات اجتماعی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه تهران، Email: adehghan@ut.ac.ir

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

های معنای خارجی بازتولید می‌کند (لیوینگ استون، ۲۰۰۲) و علاوه بر حفظ ارزش‌های خانواده به افزایش سواد رسانه‌ای خانواده نیز کمک می‌کند (لیوینگ استون و هلسپر، ۲۰۰۸).

می‌توان گفت اگر والدین شیوه‌های میانجی‌گری را به درستی اجرا کنند، به افزایش سواد رسانه‌ای خانواده کمک می‌کنند که این امر به نوبه‌ی خود ایمنی کودکان در فضای آنلاین و به صورت کلی ایمنی آن‌ها در استفاده از رسانه را تا حد زیادی افزایش می‌دهد. با اجرای این روش نگرانی‌های والدین در خصوص خطرات و آسیب‌های فضای آنلاین بر فرزندانشان نیز کاهش می‌یابد. به همین دلیل در پژوهش حاضر قصد داریم تا دریابیم که شیوه‌های نظارت مادران بر مصرف محتوای آنلاین فرزندان‌شان چیست و آیا آن‌ها از شیوه‌های میانجی‌گری به درستی بهره می‌گیرند یا خیر.

۲- ادبیات نظری پژوهش

همان‌طور که ذکر شد، شیوه‌های مختلفی برای میانجی‌گری والدین وجود دارد که در پژوهش‌های مختلف به آن‌ها پرداخته شده است. در این میان دو نوع از میانجی‌گری بیشترین توجه را به خود معطوف کرده‌اند: میانجی‌گری محدودکننده و میانجی‌گری فعال.

میانجی‌گری محدودکننده به تنظیم فعالیت‌های آنلاین کودکان از طریق وضع قواعد اشاره دارد. این قواعد به صورت کلی به زمانی که کودکان در فضای آنلاین سپری می‌کنند، دسترسی‌هایی که به اینترنت دارند، محتوای آنلاینی که مشاهده می‌کنند و فعالیت‌هایی که ممکن است درگیر شوند مانند دانلود کردن فایل، یا درگیری‌شان با شبکه‌های اجتماعی توجه دارند (لی، ۲۰۱۲؛ چانگ و چنگ، ۲۰۱۶). استراتژی‌های محدودکننده زمانی انتخاب می‌شوند که والدین نگران استفاده بیش از حد، کنترل نشده و وسواسی کودکان از اینترنت و پیامدهای منفی آن بر عملکرد تحصیلی و روابط بین فردی کودکان باشند (لی، ۲۰۱۲). نتایج پژوهش‌های مختلف نشان داده است که میانجی‌گری محدودکننده بر کاهش استفاده‌ی کودکان از اینترنت (والکه، بنت، وور و رتس، ۲۰۱۰)، بر تضعیف رابطه‌ی بین مشارکت بالای آنلاین و ریسک (لی و چا، ۲۰۱۲)، و بر کاهش مواجهه کودکان با ریسک‌ها و آسیب‌های آنلاین (لیوینگ استون و دورگر، ۲۰۱۲) تاثیر دارد. با این حال، برخی مطالعات هیچ ارتباطی میان میانجی‌گری محدودکننده و سطح رفتارهای ناپایمن در اینترنت نیافتند (والکه، وور، ون کین و شلنز، ۲۰۱۱). این مسئله به ویژه هنگامی که کودکان بزرگتر می‌شوند افزایش می‌یابد (ناتانسون، ۲۰۰۲).

پژوهش‌ها در باب استفاده‌ی کودکان از اینترنت، فرصت‌ها و خطرات مختلفی که کودکان و نوجوانان در فضای آنلاین با آن مواجه هستند را به ما نشان می‌دهد. فرصت‌ها مانند یادگیری، ارتباطات، خلاقیت و بیان و خطرات شامل مواجهه با محتوای پورنوگرافی، خشونت و تنفر، تجاوز به حریم خصوصی، آزار سایبری و ارتباطات نامناسب هستند (والکنبرگ و کارن، ۲۰۰۱؛ لیوینگ استون و هلسپر، ۲۰۱۰) در حالی که والدین خطرات و فرصت‌های فضای آنلاین را در کنار هم می‌بینند اما عمل والدین در جهت محدود کردن استفاده از اینترنت، نگرانی والدین از خطرات آنلاین و پیامدهای منفی که گریبان فرزندان‌شان را می‌گیرد را نشان می‌دهد (تریپ، ۲۰۱۱). به هر حال، تاثیرات استراتژی‌های محدودکننده‌ی والدین ناواضح است. برخی مطالعات تجربی نشان می‌دهند که محدود کردن زمان در کاهش زمانی که کودکان در فضای آنلاین سپری می‌کنند (لی و چا، ۲۰۰۷) و در مواجهه با خطرات اینترنت بی‌تاثیر است. با این حال گزارش‌هایی وجود دارد که محدود کردن تعاملات آنلاین و استفاده کردن از نرم‌افزارهای فیلترینگ ممکن است در کاهش مواجهه ناخواسته با محتوای جنسی تاثیر داشته باشد (لیوینگ استون و هلسپر، ۲۰۰۸).

در طرف مقابل، میانجی‌گری فعال به صورت گسترده به راهنمایی و توصیه‌هایی که والدین از طریق بحث و گفت‌وگو فعال در مورد فعالیت‌های آنلاین کودکان با آن‌ها دارند، اتفاق می‌افتد. این عمل باعث می‌شود که کودکان نسبت به محتوایی که در فضای آنلاین با آن مواجه می‌شوند رویکردی انتقادی داشته باشند (پادایلا والکر و کوین، ۲۰۱۱) و نسبت به ایمنی اینترنت هشیارتر عمل کنند زیرا پژوهش فلمینگ و همکاران (۲۰۰۶) نشان داد که کودکانی که والدین‌شان درباره‌ی ایمنی اینترنت با آنان سخن نمی‌گویند هشیارتری کمتری نسبت به ایمنی و خطرات محتوای آنلاین دارند.

اریک راسموسن (۲۰۱۳) در پژوهش خود نشان داد که والدین معمولاً از چهار شیوه برای میانجی‌گری فعال استفاده می‌کنند: میانجی‌گری واقعی، میانجی‌گری ارزشگذارانه، میانجی‌گری مثبت و میانجی‌گری منفی. نتایج پژوهش وی نشان داد که به نظر می‌رسد غالب والدین از میانجی‌گری منفی استفاده می‌کنند که به تکذیب یا محکوم کردن استفاده کودکان از برخی محتوای آنلاین اشاره دارد. ناتانسون (۲۰۰۱) استدلال کرد که مداخله فعال می‌تواند، قبل، در حین یا بعد از مواجهه رسانه‌ای کودک به وسیله‌ی والدین انجام شود.

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

خشونت مسلما اثر رسانه ای است که بیشتر مورد توجه پژوهش‌های علمی قرار گرفته است. نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که میانجی‌گری والدین در کاهش رفتار پرخطرهای پرخطر (هیگز، ۱۹۶۸)، تحمل در برابر پرخطرگری (هورتون و ساتوگروسی، ۱۹۷۸) و نگرش‌های پرخطرگرایانه (کورد-بلوز، ۱۹۸۰) موثر بوده است. همچنین ناتانسون و کانتور (۲۰۰۰) نشان دادند که میانجی‌گری والدین نسبت به جنسیت فرزندان باید متفاوت باشد.

تجزیه و تحلیل میانجیگری والدین در نظرسنجی‌ای یو کیدز آنلاین از ۲۵۱۴۲ کودک ۹-۱۶ ساله در ۲۵ کشور نشان می‌دهد که میانجیگری محدود کننده خطرات آنلاین را کاهش می‌دهد، اما همچنین فرصت‌ها و مهارت‌های آنلاینی که کودکان می‌توانند کسب کنند را می‌کاهد. تجزیه و تحلیل جدید در این گزارش نشان می‌دهد وقتی والدین به طور فعال در استفاده فرزند خود از اینترنت میانجیگری می‌کنند، موجب ریسک کمتر و از همه مهمتر آسیب کمتر برای فرزندان می‌شود. اما تفاوت در اینجاست که میانجیگری فعال والدین با فعالیت‌ها و مهارت‌های آنلاین، بیشتر مرتبط است.

اما کمبود تخصص فنی ممکن است مانع اجرای میانجیگری فعال والدین در خانه شود. زیرا معمولا در تنظیم استفاده‌ی فرزندان از رسانه‌ها، والدین با چالش‌های متعددی روبرو هستند. این موارد شامل تکثیر کالاهای رسانه‌ای در خانه، به ویژه در اتاق خواب کودکان و پیچیدگی فزاینده فن‌آوری‌های ارتباطی و رسانه‌ای است. (فیسر و همکاران، ۲۰۰۳)

میانجیگری فعال همچنین می‌تواند مجاورت یا نشستن والدین در کنار کودکان هنگام استفاده از فضای آنلاین باشد. والدین همچنین می‌توانند در جستجو و به اشتراک گذاشتن فعالیت‌های آنلاین با فرزندان مشارکت کنند (دورگار و لیوینگ استون، ۲۰۱۲). پادایلا واکر و همکاران (۲۰۱۲) دریافتند که میزان نظارت فعالانه از سوی والدین در دوران نوجوانی زیاد است، به این ترتیب والدین هنگام استفاده فرزندان از رسانه‌ها به بحث در مورد آنها می‌پردازند. میانجیگری فعال همچنین باعث کاهش قرار گرفتن در معرض خطرات آنلاین کودکان بدون کاهش فرصت‌های آنلاین می‌شود و آسیب‌های وارد شده به کودکان را هنگام مواجهه با خطرات کاهش می‌دهد (دورگار و لیوینگ استون، ۲۰۱۲).

میانجیگری فعال به عنوان «مکالماتی که والدین با کودکان در مورد تلویزیون دارند» تعریف شده است. (اراسموس، ۲۰۱۳) و همان‌طور که ذکر شد معمولا والدین از چهار شیوه برای میانجی‌گری فعال استفاده می‌کنند:

۱- میانجیگری واقعی: در این نوع میانجی‌گری والدین قصد دارند تا کودکان را از جنبه‌های فنی برنامه‌ها آگاه کنند یا در مورد موضوع اصلی و زمینه داستان آن‌ها را آموزش دهند. در میانجیگری واقعی والدین تلاش می‌کنند تا مهارت‌های دیداری-انتقادی کودک را توسعه دهند.

۲- میانجیگری ارزش‌گذارانه: در مقابل، میانجیگری ارزش‌گذارانه، به ارائه‌ی عقاید والدین در خصوص محتوای رسانه‌ای می‌پردازد. میانجیگری ارزش‌گذارانه غالبا با جملاتی به وسیله‌ی والدین درباره‌ی تایید یا عدم تاییدشان از رفتارهای شخصیت‌های رسانه‌ای یا به عبارت دیگر ارزیابی‌های مثبت و منفی شان در مورد محتوای تلویزیونی اشاره دارد. پژوهش‌های متعددی نشان داده‌اند که میانجیگری ارزش‌گذارانه بیشتر از میانجیگری واقعی بر رفتارها و نگرش‌های کودکان اثرگذار است. (کنتر و ویلسون، ۲۰۰۳؛ ناتانسون، ۲۰۱۰)

۳- میانجیگری مثبت: این نوع از میانجیگری به تایید یا ستایش فعال والدین از محتوای رسانه‌ای اشاره دارد.

۴- میانجیگری منفی: میانجیگری منفی به تکذیب و محکوم کردن محتوای رسانه‌ای به وسیله‌ی والدین اشاره دارد. این نوع از میانجیگری با بحث‌های هدفمند و عمدی به وسیله‌ی والدینی که شدیداً از تاثیر رسانه بر فرزندان نگران هستند، مشخص می‌شود. و به نظر مناسب‌ترین شکل میانجیگری به وسیله‌ی والدینی است که تلاش دارند تا تاثیرات منفی رسانه را خنثی کنند. (اراسموس، ۲۰۱۳)

نتایج پژوهش آستین و همکاران نشان می‌دهد که ترکیبی از میانجیگری فعال ارزش‌گذارانه و منفی غالبا با پیامدهای مثبتی همراه است و «مهم‌ترین شکل از تاثیر والدین است» (۲۰۰۹: ۲۳۳).

پژوهش حاضر به کاوش در باب شیوه‌های میانجیگری والدین بر استفاده فرزندان از فضای آنلاین می‌پردازد و در این پژوهش ما قصد داریم علاوه بر یافتن این استراتژی‌ها، دریابیم که آیا این شیوه‌ها با نتایج تحقیقات پیشین همخوانی دارند یا خیر.

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

از آنجایی که پژوهشی با موضوع مشابه پیش از این در ایران انجام نشده است، داده‌ای در خصوص روش‌های مورد استفاده‌ی والدین در دسترس نیست. به همین دلیل در پژوهش حاضر از روش کیفی برای کشف شیوه‌های نظارت و میانجیگری والدین و برای جمع‌آوری داده‌ها از تکنیک مصاحبه‌ی نیمه ساخت یافته استفاده کردیم.

«مصاحبه کیفی برخلاف مصاحبه پیمایشی، براساس مجموعه‌ای از موضوع‌هایی است که باید به طور عمقی مورد بحث قرار گیرد نه بر اساس استفاده از پرسش‌های استاندارد شده» (بی، ۱۳۹۴: ۶۸۶). مصاحبه یکی از رایج‌ترین روش‌های مورد استفاده در تحقیقات آموزشی در مقیاس کوچک است. در مصاحبه نیمه ساخت یافته، مصاحبه‌کننده با ایجاد یک ساختار کلی و بر اساس زمینه موجود، پرسش‌های اصلی را مطرح می‌کند و شخص مصاحبه‌شونده درجه منصفانه‌ای از آزادی را داراست به این معنا که در مورد چه چیزی صحبت کند، چقدر باید صحبت کند و چگونه آن را بیان کند. این روش برای مطالعه‌ی تعداد زیادی از افراد مناسب نیست، اما بیشتر در مطالعات کوچک و مطالعات موردی مفید است (درور، ۲۰۰۳).

از طرفی بر اساس تقسیم‌بندی که منصور (۱۳۹۱) از دوران کودکی ارائه می‌دهد، کودکی سوم یا پایانی، بین سنین ۶ تا ۱۲ سال است و در این دوران کودک به ساخت هویت خود می‌پردازد. همچنین نتایج پژوهش‌های دیگر نشان می‌دهد که با افزایش سن کودک و ورود به دوران نوجوانی میانجیگری والدین به دلیل افزایش استقلال فرزندان کاهش می‌یابد (یادریادیلو والکر و کوین، ۲۰۱۱). همچنین با مشاهدات میدانی نگارنده پی برد که مادران به دلیل زمان بیشتری که در خانه در کنار فرزندان هستند، بیشتر از پدران بر مصرف رسانه‌ای فرزندان نظارت دارند. به همین دلیل در پژوهش حاضر با مادرانی که فرزندان بین سنین ۶-۱۲ سال داشتند مصاحبه کردیم.

در مصاحبه نیمه ساخت یافته از سوالات باز برای مصاحبه استفاده می‌کنیم. «سوالات باز زمانی که می‌خواهیم یک موضوع را به صورت عمیق مطالعه کنیم بسیار مناسب هستند زیرا به مصاحبه‌شونده اجازه می‌دهند تا خودشان را با زبانی که برای آنها راحت‌تر است و با دیدگاه‌هایشان سازگارتر است بیان کنند (بردبرن، سادمن و ونسینک، ۲۰۰۴: ۱۵۱-۱۵۴).

شیوه‌ی طرح سوالات باز در پژوهش کیفی و عدم استفاده از پرسش‌نامه به این معنا نیست که سوال‌ها بدون چارچوب مشخصی مطرح می‌شوند بلکه مصاحبه‌کننده بر اساس موضوع مورد مطالعه و اهداف پژوهش خود پرسش‌های کلیدی و مرتبط با موضوع مطرح می‌کند. ولی مصاحبه‌را تنها محدود به این پرسش‌ها نمی‌کند بلکه این پرسش‌ها راه مناسبی برای شروع یک گفت‌وگو درباب موضوع مورد مطالعه هستند و پژوهشگر اجازه می‌دهد تا مصاحبه‌شونده متناسب با موضوع توضیحات خود را ارائه کند و در هر جایی که احساس نیاز کرد پرسش جدیدی را در لحظه‌ی مصاحبه مطرح می‌کند و بدین طریق مصاحبه را هدایت می‌کند. مسئله‌ی بعدی در امر نمونه‌گیری تعداد نمونه‌ی مناسب برای هر پژوهش است و اینکه پژوهشگر تا چه زمانی باید نمونه‌گیری را ادامه دهد. گلیسر و اشتراوس (۱۹۶۷) بر این باورند که تا زمان رسیدن به «اشباع نظری» نمونه‌گیری باید ادامه یابد.

در پژوهش حاضر در مجموع با ۲۰ مادر مصاحبه نیمه ساخت یافته انجام شد. هنگامی که احساس کردیم به اشباع نظری رسیده ایم و پاسخ‌های مادران نکته‌ی جدیدی را به پاسخ‌های قبلی اضافه نمی‌کند، چند مصاحبه‌ی دیگر نیز انجام دادیم و سپس انجام مصاحبه را متوقف کردیم. ابتدا تمامی مصاحبه‌ها را رونویسی کردیم سپس برای تحلیل داده‌های به دست آمده از مصاحبه، پاسخ‌های مادران در خصوص یک سوال مشخص را در ذیل یک محور مشخص قرار دادیم و سپس از مجموع پاسخ‌ها نتیجه‌گیری کردیم. مصاحبه‌ای که با مادران انجام دادیم شامل ۹ سوال اصلی بود و در خلال آن‌ها سوالات دیگری نیز برای تکمیل کردن پاسخ‌ها مطرح کردیم. مصاحبه‌ها در خانه‌ی مصاحبه‌شونده یا از طریق شبکه‌های اجتماعی انجام شدند. بدین ترتیب با ۲۰ مادر مصاحبه انجام شده است. در ادامه برخی سوالات و محورهای مصاحبه می‌آید:

- وضعیت سن و تحصیلات مادران
- سن و جنسیت فرزندان (بین سنین ۶ تا ۱۲ سال)
- آیا فرزند شما از فضای آنلاین استفاده می‌کند؟
- فرزند شما چه نوع محتوایی را در فضای آنلاین مشاهده، بازی یا بارگزاری می‌کند؟
- به نظر شما لازم است که بر مصرف آنلاین فرزند خود نظارت داشته باشید؟ چرا؟
- شما چگونه بر مصرف آنلاین کودک خود نظارت می‌کنید؟
- آثار، آسیب‌ها و فرصت‌های فضای آنلاین برای فرزندان را چه می‌دانید؟

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

۴- یافته‌ها

از مصاحبه با ۲۰ مادر ساکن تهران که فرزنددی بین ۶ تا ۱۲ سال داشتند، نتایج اولیه زیر به دست آمد:
۱- نتایج اولیه به دست آمده از مصاحبه با مادران

متغیرها	توضیحات
وضعیت استفاده از فضای آنلاین	همه ی کودکان از فضای آنلاین استفاده می کردند
میزان استفاده از فضای آنلاین	میزان استفاده ی کودکان بین نیم ساعت تا پنج ساعت در روز متغیر بود
جنسیت فرزندان بین سنین ۶ تا ۱۲ سال	۱۱ پسر، ۹ دختر
تحصیلات مادران	۷ نفر دیپلم، ۱۰ نفر کارشناسی، ۳ نفر کارشناسی ارشد
سن مادران	سن مادران بین ۳۰ تا ۵۱ سال متغیر بود
وضعیت شغلی مادران	۸ نفر شاغل، ۱۲ نفر خانه دار

۴-۱- نگرش مادران به تأثیرات محتوای آنلاین

نگرش مادران نسبت به تأثیرات محتوای آنلاین را می توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱- مادرانی که بسیار نگران استفاده ی فرزندانشان از محیط آنلاین بودند. این دسته از مادران که ده نفر از نمونه ی پژوهش حاضر را تشکیل می دادند، اعتقاد داشتند که محتوای آنلاین تأثیرات منفی بر کودکان دارد. همچنین بیشتر مادران در این گروه، نگران تأثیر برنامه های خشونت آمیز بر فرزندان پسر بودند. آن ها استدلال می کردند که پس از مواجه فرزندان پسرشان با محتوای خشن، رفتار آنان در مواجهه با اعضای خانواده یا دوستان تغییر کرده و خشن تر شده است. مثلاً یکی از مادران اذعان می کرد:

«من که تأثیرش رو فوق العاده زیاد می بینم. مثلاً وقتی یک کارتون خشن می بینم یا بازی خشن انجام میده تا چند روز بازی هایی که انجام میده خشن هستن. یعنی دقیقاً روی رفتارهاش تأثیر میده. بیشتر همین بازی های خشن مثل مرد عنکبوتی و بتمن و بتن رو دوست داره انجام بده. دقیقاً بعد از انجام اون بازی ها، خودش رو در همون قالب قرار میده و همون کارها رو تکرار می کنه»
البته در این گروه تعداد کمی از مادران علاوه بر خشونت بر تأثیر منفی رسانه بر سلامت جسمانی کودکان تأکید کردند.
«یک جا نشستن روی هیکل و سلامتی شون تأثیر می ذاره و باعث میشه که بچه ها دیگه دنبال ورزش و تحرک نباشند».

۲- مادرانی که معتقد بودند فضای آنلاین هم فرصت هایی را برای فرزندانشان ایجاد کرده است و هم خطرها و آسیب هایی برای آن ها دارد. هفت مادر اعتقاد داشتند که بهره بردن از فرصت ها یا درگیر شدن با آسیب ها بستگی به چگونگی استفاده ی فرزندانشان از این محیط دارد. آن ها تأثیرات مثبت را «تخلیه ی انرژی»، «افزایش ارتباطات اجتماعی» و «آموزش» می دانستند، از طرفی تأثیرات منفی را «خشونت»، «مواجهه با محتوای نامناسب»، «اتلاف وقت» و «تأثیر بر سلامتی فرزندان» تلقی می کردند.

۳- مادرانی که فقط بر فرصت های مثبت فضای آنلاین تأکید داشتند و نگرانی از بابت تأثیرات منفی این محیط بر روی فرزندانشان را بیان نکردند. در میان مصاحبه شوندگان تنها یک مادر چنین نگرشی داشت.

۴-۲- میانجیگری محدودکننده

۱- مادرانی که از میانجیگری محدود کننده پیش از استفاده فرزندانشان از فضای آنلاین استفاده می کردند. از میان بیست مادری که در پژوهش حاضر شرکت کرده بودند، سیزده نفر اذعان کردند که از فضای آنلاین برای فرزندانشان انیمیشن دانلود نمی کنند. آن ها معتقد بودند که برخی انیمیشن ها کودک را در معرض محتوای نامناسب قرار می دهد به همین دلیل سی دی این کارتون ها را تهیه می کردند. در واقع این مادران معتقد بودند که محتوای این سی دی ها پیش از این تحت نظارت دستگاه های مسئول قرار گرفته و آن بخشی که با فرهنگ ما سازگاری ندارد، سانسور شده است. به همین دلیل آن ها تنها این محتوا را در

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

اختیار کودکان قرار می‌دادند. یا اینکه در هنگام عدم حضور فرزندانشان برخی انیمیشن‌ها را تماشا می‌کنند و سپس اگر آن را مناسب فرزند خود دیدند، از فضای مجازی داندود می‌کنند.

«چون کارتون‌هایی که فرزندم می‌خواهد داندود کند ممکنه چیزای نامناسب داشته باشه و در فضای مجازی سانسوری وجود نداره به همین دلیل ترجیح میدم بدون حضور دخترم این کار رو انجام بدم و بعدا به دخترم نشون بدم»
«چونکه بچه ام در سن بلوغه تقریباً فیلم یا کارتون براش داندود نمی‌کنم. بیشتر می‌خرم. یک سری برنامه‌ها رو براش داندود می‌کنم که استفاده کنه اما کارتون رو می‌خرم»

علاوه بر این، برخی از مادران دستگاه‌های کامپیوتر را در فضای عمومی قرار می‌دادند و اجازه استفاده از آن در فضای خصوصی اتاق را به کودکان نمی‌دادند.

۲- همچنین مادران از میانجیگری محدودکننده در حین استفاده فرزندانشان از فضای آنلاین بهره می‌بردند. مادران از شیوه‌هایی همچون: «فیلترینگ»، «مشخص کردن زمان معینی برای استفاده» و «قطع کردن اینترنت» هنگام استفاده کودکان از محتوای آنلاین استفاده می‌کردند. آن‌ها دقیقاً از دو واژه‌ی «نظارت» و «محدودیت» برای توصیف نحوه‌ی مواجهه با فرزندانشان نام می‌بردند. و اعتقاد داشتند که پیش از هرگونه مواجهه با محتوای نامناسب باید محدودیت‌ها را اعمال کنند، هنگام استفاده نظارت داشته باشند و همچنین محدودیت‌های خود را در هنگام استفاده نیز اعمال کنند. یکی از مادران معتقد بود که اگر کودک را از یک برنامه‌ی خاص منع کنیم حتماً به سمت آن گرایش پیدا می‌کند. به همین دلیل بهتر است که از ابتدا از فیلترینگ استفاده شود به عنوان نمونه :

«من میگم نظارت بیشتر بشه و اینترنت به راحتی در دسترس نباشه. چون هرچقدر که تلاش کنیم کودک رو آگاه کنیم، هر چیزی رو بگیریم انجام نده، می‌خواهد در موردش دقیقاً آگاهی پیدا کنه. من میگم یک کاری کنیم اون چیزایی که مد نظر ماست و نمی‌خواهیم بچه‌ها بهش دسترسی داشته باشن، قابل بازسودن برای بچه نباشن»

در این بیان، به صورت ضمنی به کاربردی نبودن میانجیگری فعال منفی اشاره شده است. به همین دلیل این مادر به جای استفاده از میانجیگری فعال منفی، از میانجیگری محدودکننده استفاده می‌کرد. اما چنانچه ذکر شد، میانجیگری محدودکننده تأثیر بسزایی در عدم مواجهه با محتوای نامناسب ندارد.

۳- تعداد اندکی از مادران معتقد بودند میانجیگری محدودکننده باید توسط نهادهای ملی پیش از رسیدن محتوا به دست کودک انجام شود. یکی از مادران به عنوان نمونه از فیلترینگ ملی بر روی صفحات و برنامه‌هایی که کودکان از آن‌ها استفاده می‌کنند نام برد.

۴-۳- میانجیگری فعال

هیچ یک از والدین از میانجیگری فعال واقعی، میانجیگری مثبت یا میانجیگری ارزش‌گذارانه استفاده نمی‌کردند. برخی مادران فقط از میانجیگری منفی استفاده می‌کردند و تنها در مورد آسیب‌ها، خطرات و باید و نبایدهای فضای مجازی با کودکان سخن می‌گفتند:

«فیلمی رو که داندود میکنه میگه مامان بیا این فیلم رو ببین، از دوستم گرفتم یا مثلاً اگر توی تبلتش عکسی رو ببینم که مناسب نباشه خودم بهش تذکر میدم»

برخی مادران نیز معتقد بودند که استفاده‌ی کودکان از فضای مجازی باید با نظارت بزرگ‌ترها اتفاق بیفتد، این نظارت می‌تواند به صورت محسوس یا نامحسوس باشد:

«باید سعی کنیم وقتی بچه در حال استفاده از فضای آنلاین هست، ما پدر و مادرها نظارت کامل داشته باشیم. مثلاً وقتی میره توی اتاق نباید در رو ببندد که مادر و پدر هیچ خبری ازش نداشته باشن و ندوندن داره چه کاری انجام میده. ما خودمون وقتی پسر از کامپیوتر استفاده میکنه زیاد سراغش میریم. حداقل در حد اینکه بدونیم در اون زمانی که نشسته چه کاری داره انجام میده»
«به نظرم باید در کنار خواهرهای بزرگترش یا کنار برادرش به این فضاها دسترسی پیدا کنه. و از سویی منع هم نشه»

نتایج پژوهش نشان داد که تقریباً هیچ یک از مادران با فرزندان خود درباره‌ی محتوای برنامه‌ها و بازی‌ها گفتگو نمی‌کردند و از فرصت‌های این فضا غافل و بیشتر نگران تأثیرات منفی فضای آنلاین بودند.

۴-۴- بیشترین و کمترین میزان استفاده از میانجیگری محدودکننده

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

نتایج به دست آمده از مصاحبه با مادران نشان داد که بیشترین میزان استفاده از میانجیگری محدود کننده زمانی رخ می دهد که کودک در حال بازی یا تماشای یکی از محتواهای رسانه ای خارجی است. مادران اذعان می کردند که چون بر محتوای خارجی نظارتی وجود ندارد، آن‌ها تلاش می کنند تا نظارت و محدودیت‌های خود را بیشتر اعمال کنند. این محدودیت‌ها و نظارت‌ها قبل و در حین استفاده ی کودکان از فضای آنلاین بود. همچنین نظارت محدودکننده هنگام استفاده ی فرزندان از محتوای ایرانی به حداقل می رسید. ویژگی‌های مثبت و منفی تولیدات ایرانی از دیدگاه مادران به شرح ذیل بود:

ویژگی‌های مثبت:

(۱) اخلاق اجتماعی را به کودکان یاد می دهند.

(۲) داستان‌ها بیشتر خانوادگی هستند.

(۳) فرهنگ ایرانی را به تصویر می کشد.

(۴) داستان‌های کهن را زنده نگه می دارد.

(۵) برخی از برنامه‌ها و بازی‌ها کارکرد آموزشی دارند.

ویژگی‌های منفی:

(۱) داستان‌های تاریخی جذابی برای کودکان ندارد.

(۲) عروسک‌ها و نقاشی‌ها دارای سطح پایینی از لحاظ کیفیت هستند.

(۳) دختران را با حجاب و رنگ‌های غیر شاد نشان می دهند.

با توجه به اینکه ویژگی‌های منفی محتواهای ایرانی، به دلیل کیفیت پایین از بعد فنی بود، والدین نگران خطرات این محتواها برای فرزندان نشان نبودند، اما اعتقاد داشتند که همین کیفیت پایین موجب می شود تا کودکان به سمت تولیدات خارجی کشیده شوند. اما علاوه بر این دسته از مادران، مادرانی نیز بودند که ویژگی‌های مثبتی را برای محتوای خارجی ذکر کردند:

نکات مثبت: (۱) به روز بودن (۲) تنوع (۳) جذابیت بیشتر (۴) کیفیت بالا مخصوصاً در به تصویر کشیدن انسان‌ها

نکات منفی: (۱) خشونت (۲) تقویت آرزوها و رویاها (۳) قهرمان‌سازی (۴) ترسناک و هیجانی (۵) صحنه‌های ناپسند از نظر اخلاقی

با توجه به اینکه برخی مادران به ویژگی‌های مثبت این فضا حتی با وجود محتوای ایرانی قائل بودند، در شیوه ی نظارت خود، از میانجیگری ارزش‌گذارانه استفاده نمی کردند و فقط به میانجیگری منفی روی می آوردند.

بسیاری از مادران اعتقاد داشتند که باید با فعالیت‌های جانبی تمرکز کودک را از فضای مجازی به فعالیت‌های دیگر جلب کرد. به عنوان مثال «کلاس‌های ورزشی»، «یادگیری زبان»، «فعالیت‌های مذهبی»، «فعالیت‌های هنری»، «افزایش تعاملات اجتماعی در فضای حقیقی» و «بازی کردن با کودکان در فضای حقیقی» را از عواملی می دانستند که موجب کاهش آسیب‌های روحی و افزایش سلامت جسمانی می شود. البته برخی مادران معتقد بودند که امکان یافتن جایگزینی برای فضای آنلاین وجود ندارد بلکه بهتر آن است که کودکان شیوه ی درست استفاده از آن را بیاموزند. اما هیچ یک از مصاحبه‌شوندگان جزئیات این شیوه را بیان نکردند و فقط با وضع برخی محدودیت‌ها می خواستند که کودکان خود را از مشکلات این فضا آگاه کنند. آن‌ها به این شیوه «فرهنگ‌سازی» می گفتند و انتظار داشتند که مدارس پرچم دار این فرهنگ‌سازی باشند. به دو پاسخ زیر توجه کنید:

«الان هیچی برای کودکان جایگزین فضای مجازی نمیشه. حتی دوره‌های خانوادگی، حتی بازی‌های دسته جمعی و گردش رفتن‌ها.

چون همیشه موبایل همراهش و خودش رو در استفاه کردن از اون آزاد میبینه. اما اگر از اول فرهنگ‌سازی بشه دیگه با بچه درگیر نمیشی

که مرتباً بهش بگی موبایل رو بردار. الان مثلاً دخترم کوچیکه بهش میگم وقتی توی جمعی هستیم که کسی هست تو باهاش بازی کنی

من موبایلم رو نمیدم بهت که بازی کنی. چون گوشه‌ای برای وقتیه که کسی نیست باهاش بازی کنه، تنهایی و کاری نداری. و این به نظرم

یکی از شیوه‌های درستش. به نظر من البته»

«فضای مجازی باید باشه در زندگی. مخصوصاً در این زمانه که بیشتر کارهامون با اینترنته. ولی باید سعی کنیم روش صحیح استفاده از

اون رو به بچه هامون یاد بدیم»

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ - دانشگاه اصفهان

در این پژوهش با بیست مادر که فرزندان دختر یا پسر بین سنین کودکی ۶ تا ۱۲ سال داشتند مصاحبه ی نیمه ساختار یافته به منظور فهم استراتژی های میانجیگری مادران هنگام استفاده ی فرزندانشان از فضای آنلاین انجام شد. نتایج به دست آمده نشان داد که می توان استراتژی های میانجیگری والدین را به دو طیف میانجیگری محدود کننده و میانجیگری فعال منفی تقسیم کرد:

۱- بسیاری از مادران قبل و درحین استفاده ی فرزندانشان از میانجیگری محدودکننده مانند: تعیین برنامه ها و سایت های مشخصی برای استفاده کودکان، فیلترینگ، تعیین زمان مشخصی برای استفاده از فضای آنلاین، تعیین مکان کامپیوتر و سایر دستگاه ها در خانه، قطع اینترنت، و در نهایت عدم اجازه برای استفاده کودکان از فضای آنلاین، بهره می بردند. آن ها معتقد بودند که چون کودکان خودشان توان تمیز محتوای مناسب از نامناسب را ندارند، باید نظارت و محدودیت به وسیله ی والدین انجام شود.

۲- مادرانی که از میانجیگری فعال منفی برای حفاظت از کودکان خود در فضای آنلاین استفاده می کردند. در واقع هیچ یک از والدین به صورت مشخص و مداوم از میانجیگری واقعی، ارزش گذارانه و مثبت استفاده نمی کردند و تنها به ذکر ویژگی های منفی این فضا پرداختند. با وجود اینکه برخی مادران اذعان کردند که فضای مجازی می تواند فرصت هایی را برای فرزندان فراهم کند، هرگز درباره ی این فرصت ها با فرزندانشان صحبت نمی کردند بلکه همواره به آنان درباره ی خطرها و آسیب های این فضا هشدار می دادند.

مادران به خشونت به عنوان اثر منفی بر فرزندان پسر و به رویاپردازی و اعتقادات نادرست برای فرزندان دختر اشاره می کردند. در واقع آن ها نیز معتقد بودند که تاثیرات فضای آنلاین با توجه به جنسیت کودکان متفاوت است اما تفاوتی در راهکارهای خود برای میانجیگری نسبت به نوع جنسیت فرزندان ذکر نکردند. آن ها راه های ایمنی فرزندان را علاوه بر میانجیگری محدودکننده و فعال منفی، یافتن راه های جایگزین مانند فعالیت های خارج از خانه یا بازی های فیزیکی می دانستند. بدون شک تمامی این فعالیت ها به تقویت توانایی ها و مهارت های کودکان منجر می شود اما نکته ای که از این مصاحبه ها به دست آمد این بود که هیچ یک از مادران تمایلی به گفتگو در باب فضای آنلاین با فرزندان خود نداشتند. و برخلاف آنچه که در ادبیات پژوهش عنوان کردیم، مادران هنگام استفاده ی فرزندان از فضای آنلاین با آن ها هم بازی نمی شدند بلکه مجاورت آن ها به عنوان یک ناظر و محدود کننده بود و نه به عنوان یک هم بازی برای کودکان. در واقع آن ها درباب ایمنی اینترنت با کودکان خود سخن نمی گفتند و تنها از راهکار های محدود کننده استفاده می کردند.

۶-پیشنهاد کاربردی

با توجه به اینکه نتایج پژوهش حاضر نشان داد که اغلب مادران از میانجیگری فعال واقعی و میانجیگری ارزش گذارانه آگاهی ندارند، بهترین راهکار برای افزایش سواد رسانه ای کودکان و ایمنی آن ها در فضای آنلاین آموزش این استراتژی ها به مادران است. انواع میانجی گری را می توان در قالب های زیر به والدین آموزش داد:

- ۱- رسانه ی ملی می تواند برنامه ای جهت آموزش انواع میانجیگری به والدین تهیه و تدوین کند.
 - ۲- در کلینیک های روانشناسی و سراهای محله می توان کارگاه هایی برای آموزش والدین راه اندازی کرد.
 - ۳- هم چنین با توجه به گستردگی و سادگی استفاده از شبکه های اجتماعی و برای سهولت دسترسی می توان کارگاه های آموزشی برای والدین با حمایت متخصصین حوزه ارتباطات به عنوان آموزگار و خیریه ها به عنوان حامیان مالی به صورت آنلاین برگزار شود.
- امید است که با اجرای این راهکارها سطح سواد رسانه ای والدین افزایش یابد و از این طریق ایمنی کودکان در فضای آنلاین نیز بیشتر شود. هم چنین مواجهه ی صحیح با مصرف آنلاین کودکان موجب می شود تا در سنین نوجوانی و جوانی نیز ریسک های کمتری را در این فضا تجربه کنند.

منابع فارسی

ببی، ا. (۱۳۹۴). روش های تحقیق در علوم اجتماعی. (ر. فاضل، مترجم) تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت).

منصور، م. (۱۳۹۱). روانشناسی ژنتیک، تحول روانی از تولد تا پیری. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت).

منابع لاتین

ششمین کنفرانس بین‌المللی

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ – دانشگاه اصفهان

- Austin, E. W., Hust, S. J., & Kistler, M. (2009). Powerful Media Tools: Arming Parents with Strategies to Affect Children's Interactions with Commercial Interests. In T. J. Socha, & G. H. Stamp, *Parents and Children Communicating with Society: Managing Relationships Outside of the Home* (p. 233). Routledge.
- Cantor, J., & Wilson, B. J. (2003). Media and Violence: Intervention Strategies for Reducing Aggression. *Media Psychology*, 5(4).
- Chen, V. H., & Chng, G. S. (2016). Active and restrictive parental mediation over time: effects on youth's self-regulatory competencies and impulsivity. *Computer and Education*, 206-212.
- Clark, L. S. (2011). Parental Mediation Theory for the Digital Age. *Communication Theory*, 21(4), 323-343.
- Corder-Bloz, C. R. (1980). Mediation: the role of significant others. *Journal of Communication*, 30(3), 106-118.
- Drever, E. (2003). *Using semi-structured interviews in small-scale research : a teacher's guide*. Glasgow: SCRE Centre, University of Glasgow.
- Duerager, A., & Livingstone, S. (2012). *How can parents support children's internet safety?* London: EU Kids Online.
- Facer, K., Furlong, J., Furlong, R., & Sutherland, R. (2003). *Screenplay: Children and Computing in the Home*. London: Routledge.
- Fleming, M. J., Cocotti-Muller, D., Greentree, S., & Elias, K. A. (2006). Safety in cyberspace: adolescents' safety and exposure online. *Youth and Society*, 38(2), 135-154.
- Hicks, D. J. (1968). Effects of co-observer's sanctions and adult presence on imitative aggression. *Child Development*, 39(1), 303-309.
- Horton, R. W., & Santogrossi, D. A. (1978). The effect of adult commentary on reducing the influence of televised violence. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 4(2).
- Kunkel, D., & Wilcox, B. (2001). Children and media policy. In S. D. G., & S. J. L., *Handbook of children and the media* (pp. 589-604). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lee, S. (2012). Parental restrictive mediation of children's internet use: effective for what and for whom? *New Media and Society*, 15(4), 466-481.
- Lee, S.-J., & Chae, Y.-G. (2007). Children's internet use in a family context: influence on family relationship and parental mediation. *Cyberpsychology Behavior*, 10(5), 640-644.
- Lee, S.-J., & Chae, Y.-G. (2012). Balancing participation and risks in children's Internet use: the role of internet literacy and parental mediation. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 15(5), 257-262.
- Livingstone, S. (2002). *Young people and new media: Childhood and the changing media environment*. London: Sage.
- Livingstone, S., & Duerager, A. (2012). *How can parents support children's internet safety?* EU Kids Online.
- Livingstone, S., & Haddon, L. (2008). Risky experiences for children online: charting European research on children and the Internet. *Children and Society*, 22(4), 314-323.
- Livingstone, S., & Helsper, E. (2010). Balancing opportunities and risks in teenagers' use of the internet: the role of online skills and internet self-efficacy. *New Media and Society*, 12(2), 309-329.
- Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2008). Parental Mediation of Children's Internet Use. *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 25(4), 581-599.
- Nathanson, A. (2002). The unintended effects of parental mediation of television on adolescents. *Media Psychology*, 4(3), 207-230.
- Nathanson, A. I. (2001). Mediation of children's television viewing: working toward conceptual clarity and common understanding. *Annals of the International Communication Association*, 25(1), 115-151.
- Nathanson, A. I. (2010). Using Television Mediation to Stimulate Nontraditional Gender Roles among Caucasian and African American Children in the US. *Journal of Children and Media*, 4(2), 174-190.

ششمین کنفرانس بین‌المللی

«بازی‌های رایانه‌ای؛ فرصت‌ها و چالش‌ها»

۳۰ بهمن و ۱ اسفند ۱۳۹۹ – دانشگاه اصفهان

- Padilla-Walker, L. M., & Coyne, S. M. (2011). Turn that thing off!" parent and adolescent predictors of proactive media monitoring. *Journal of Adolescence*, 34(4), 705-715.
- Padilla-Walker, L. M., Sarah M, C., Fraser, A. M., Dyer, W. J., & Yorgason, J. B. (2012). Parents and adolescents growing up in the digital age: latent growth curve analysis of proactive media monitoring. *Journal of Adolescence*, 35(5), 1153-1165.
- Rasmussen, E. (2013). Theoretical Underpinnings of Reducing the Media's Negative Effect on Children: Person-Centered, Negatively-Valenced Evaluative Mediation within a Persuasion Framework. *Annals of the International Communication Association*, 37(1), 379-406.
- Strauss, B. G. (1967). *The discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. New Brunswick & London: Aldine Transaction.
- Tripp, L. M. (2011). The computer is not for you to be looking around, it is for schoolwork': Challenges for digital inclusion as Latino immigrant families negotiate children's access to the internet. *New Media & Society*, 13(4), 552-567.
- Valcke, M., Bonte, S., Wever, B., & I, R. (2010). Internet parenting styles and the impact on Internet use of primary school children. *Computers and Education*, 55(2), 454-464.
- Valcke, M., Wever, D., Van Keer, H., & Schellens, T. (2011). Long-term study of safe Internet use of young children. *Computers and Education*, 1292-1305.
- Valkenburg, P. M., & Soeters, K. E. (2001). Children's Positive and Negative experiences with the Internet. *Communication Research*, 28(5), 652-675.
- Valkenburg, P. M., Krmar, M., Peeters, A., & Marseille, N. M. (1999). Developing a scale to assess three styles of television mediation: "Instructive mediation," "restrictive mediation," and "social coviewing". *Journal of Broadcasting & Electronic Media*, 43(1), 52-66.
- Wansink, N. M. (2004). *Asking Questions: The Definitive Guide to Questionnaire Design For Market Research, Political Polls, and Social and Health Questionnaires*. San Francisco: Jossey-Bass.